

МИХАИЛ ВЕРБИЦКИЙ - АВТОР НАЦИОНАЛЬНОГО ГИМНА УКРАИНЫ

*Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля,
Ще нам, Браття-українці, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.*

(Музика Михайла Вербицького, слова Павла Чубинського.)

Гімн України

музика М. Вербицького
слова П. Чубинського

Maestoso

В F В F#° Gm D Gm F

Ще не вмер - ла У - кра-ї - ни, і сла - ва, і во - ля,

5 В В Cm° D D Gm

ще нам, брат - тя мо - ло-ді - і у - сміх-неть-ся до - ля!

9 D Gm D Gm F F7 В

Зги-нуть на - ші во - рі-жень-ки, як ро - са на сон - ці,

13 D Gm D Gm D Gm

за - па - ну - ем і ми, брат-тя, у сво-їй сто - рон - ці,

17 В F F#° Gm F В F7

ду - шу й ті - ло ми по - ло - жим за на - шу сво - бо - ду,

21 В F F#° Gm D Gm

і по-ка - жем, що ми, брат - тя, ко - заць-ко - го ро - ду.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 6/2015

Про відзначення 200-річчя від дня народження Михайла Вербицького та 150-ї річниці першого публічного виконання національного гімну

З метою належного відзначення у 2015 році 200-річчя від дня народження автора музики Державного Гімну України Михайла Вербицького та у зв'язку з 150-ю річницею першого публічного виконання національного гімну "Ще не вмерла України і слава, і воля...", яке відбулося 10 березня 1865 року, **постановляю:**

1. Кабінету Міністрів України розробити за участю Національної академії наук України і затвердити план заходів з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Михайла Вербицького та 150-ї річниці першого публічного виконання національного гімну, передбачивши, зокрема:

проведення за участю представників органів державної влади і місцевого самоврядування та громадськості урочистостей з нагоди 200-річчя від дня народження М.Вербицького;

організацію в обласних центрах, інших населених пунктах, пов'язаних із життям та діяльністю М.Вербицького тематичних культурно-мистецьких акцій із залученням широкої аудиторії, насамперед учнівської та студентської молоді;

проведення науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів, інших заходів із вивчення і популяризації творчої спадщини М.Вербицького, історії створення національного гімну;

підготовку та випуск ювілейного друкованого видання про історію створення Державного Гімну України, життєвого шляху авторів національного гімну;

випуск нотних видань М.Вербицького, а також його музичної спадщини на компакт-дисках;

надання підтримки громадським, зокрема молодіжним, ініціативам, спрямованим на популяризацію державних символів України;

карбування та введення в обіг ювілейної монети, випуск поштової марки і конверта на відзнаку 200-річчя від дня народження Михайла Вербицького, здійснення спецпогашення поштової марки.

2. Обласним, Київській міській державним адміністраціям забезпечити проведення регіональних заходів з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Михайла Вербицького і 150-ї річниці першого публічного виконання національного гімну.

3. Міністерству закордонних справ України вжити заходів щодо впорядкування місця поховання Михайла Вербицького на території Республіки Польща та вшанування дипломатичними закордонними установами України пам'яті видатного українського композитора за участю представників української громадськості за кордоном.

4. Державному комітету телебачення і радіомовлення України забезпечити висвітлення заходів з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Михайла Вербицького і 150-ї річниці першого публічного виконання національного гімну, трансляцію тематичних інформаційно-просвітницьких передач, демонстрацію документальних фільмів.

Президент України Петро ПОРОШЕНКО

12 січня 2015 року

Михаил Вербицкий - украинский композитор, автор гимна Украины «Ще не вмерла України і слава, і воля...». Написал музыку к более чем 20 спектаклям. Автор кантаты «Заповіт» на слова Тараса Шевченко.

Биография

Михаил Вербицкий родился 4 марта 1815 года в селе Яворник Руськи (польск. *Jawornik Ruski*) (Польша) и был крещен в селение Улюч (польск. *Ulucz*), где его отец служил священником в старинной деревянной Вознесенской церкви. Когда мальчику исполнилось 10 лет, его отец умер. Над Михаилом и его младшим братом Володиславом взял опеку дальний родственник — пшемысльский владыка Иван Снигурский, один из видных деятелей Украинской греко-католической церкви. Вначале они вместе с братом учились в гимназии, а после в лицее.

В 1828 году при пшемысльской кафедре Иван Снигурский основал хор, а после и музыкальную школу, в которой и научился петь Михаил. Уже на Пасху следующего 1829 года этот хор дебютировал в праздничном богослужении, где Михаил вместе с Иваном Лавровским выступали как солисты. Увидев такой блестящий результат Иван Снигурский приглашает из Чехии квалифицированного дирижёра и композитора — Алоиза Нанке. Именно у Нанке Михаил получил системное музыкальное образование, в частности по композиции. Важное значение для формирования будущего композитора имел репертуар хора, состоящий как и из произведений классических композиторов — Йозефа Гайдна, Вольфганга Амадея Моцарта, так и из музыки украинских композиторов — Дмитрия Бортнянского, Максима Березовского.

Именно духовные концерты Бортнянского наиболее повлияли на музыку Западной Украины и, в частности, на мировоззрение Вербицкого. В то время в церковной музыке преобладало одноголосие и простое двухголосие, а Бортнянский привнёс высокопрофессиональное многоголосие.

Со временем Михаил Вербицкий поступает в Львовскую духовную семинарию. Занятия музыкой не прерываются — Вербицкий руководит хором семинарии, осваивает игру на гитаре, которая сопровождает его потом на протяжении всей жизни. Многочисленные произведения, переложённые или созданные им для гитары, стали популярными в галицком домашнем музицировании. До нашего времени сохранилось созданное им «Поучение Хитары», которое стало одним из первых подобных пособий Украины.

Во второй половине сороковых годов девятнадцатого века Михаил Вербицкий обращается к религиозной музыке — в этот период он пишет полную Литургию для смешанного хора (1847), которая и сегодня звучит во многих церквях Западной Украины. Кроме того, он создаёт церковное пасхальное произведение «*Ангел вопіяше*» и другие церковные композиции.

Когда в конце сороковых годов налаживается активная театральная жизнь, Вербицкий сразу же начинает писать музыкальные номера для украинских театральных спектаклей. Пьесы, которые ставились на театральных сценах Львова и Галиции, большей частью были переведены и адаптированы как с украинской драматургии и литературы, так и с польской, французской и австро-немецкой драматургии. Музыка в этих пьесах играла очень важную роль, так как вносила в спектакли яркий эмоциональный элемент, а также приближала иностранные сюжеты к украинскому колориту. Благодаря музыке Вербицкого получили широкую популярность пьесы «*Верховинці*», «*Козак і охотник*», «*Проциха*», «*Жовнір-чарівник*» и др.

Однако политические события повернулись таким образом, что 1848—1849 года стали началом и завершением первого этапа возрождения украинского театра. Поэтому, на протяжении нескольких лет Вербицкий не писал музыки для пьес. В 60-х годах композитор вновь возвращается к этому жанру, так как в Львове открывается театр «Русской Беседы». Для этого театра Вербицкий пишет бытовую мелодраму «Подгоряне», одну из самых популярных своих пьес, после — «Сельские уполномоченные», «Простачка», «На людях — ангел, не жена, дома с мужем — сатана» и др.

Сложные жизненные обстоятельства оттянули получение священнического сана до 1850 года (он два раза был вынужден прерывать обучение). В дальнейшем ему несколько лет пришлось переезжать с одного сельского прихода в другой (служил в Завадове и Залужье-Стрилках возле Яворова), пока в 1856 году он не осел в селе Млыны в Яворовщине служа в Покровской церкви, где и прожил остаток своей жизни. Но бедность и тут не оставляла его.

В последние годы жизни композитор занимался педагогической деятельностью, писал статьи, создавал музыку. Среди его учеников были Виктор Матюк и Порфирий Бажанский.

Умер Михаил Вербицкий 7 декабря 1870 года в Млынах, прожив лишь 55 лет. Похоронен возле церкви.

История написания гимна

Создание украинской гимна берет начало с осени 1862 года. Украинский этнограф, фольклорист, поэт Павел Платонович Чубинский пишет стихотворение «Ще не вмерла Украина», которому в будущем суждено стать национальным, а затем и государственным гимном украинского народа. Распространение этого стиха среди украинофильских кружков, только объединенных в Общину произошло мгновенно. Однако уже 20 октября того же года шеф жандармов князь Долгоруков дает распоряжение выслать Чубинского «за вредное влияние на умы простолюдинов» на проживание в Архангельскую губернию под надзор полиции. Первая публикация стихотворения Чубинского во львовском журнале *Мета*, 1863, № 4.

Получив распространение на Западной Украине патриотический стих не прошел мимо внимания и религиозных деятелей того времени. Один из них, отец Михаил (Вербицкий), еще известный композитор своего времени, увлеченный стихом Павла Чубинского пишет музыку к нему. Впервые напечатан в 1863, а с нотами — 1865 впервые начал использоваться как государственный гимн в 1917 году.

В 1917-1920 «Ще не вмерла Украина как единый государственный гимн законодательно не был утвержден, использовались и другие гимны.

15 января 1992 музыкальная редакция Государственного гимна была утверждена Верховной Радой Украины, что нашло свое отображение в Конституции Украины.

Однако, только 6 марта 2003 года Верховная Рада Украины приняла Закон О Государственном гимне Украины, предложенный президентом Леонидом Кучмой. Законопроектом предлагалось утвердить как Государственный гимн Национальный гимн на музыку Михаила Вербицкого со словами только первого куплета и припева песни Павла Чубинского «Ще не вмерла Украина». В то же время первая строфа гимна, согласно предложению президента, будет звучать «Ще не вмерла Украины и слава, и воля».

Этот закон поддержали 334 народных депутата, против высказались 46 из 433, зарегистрировавшихся для голосования.

Не принимали участия в голосовании фракции Соцпартии и Компартии.

С принятием этого закона Статья 20 Конституции Украины приобрела завершённый вид. Национальный гимн на музыку М. Вербицкого слова, отныне утверждённые законом.

Гімн – це не тільки національний і державний символ Незалежної України, це наша духовна зброя. Ми виконуємо Гімн під час урочистостей, мітингів, спортивних змагань, у зв'язку із сумними і трагічними подіями...

«Душу й тіло ми положим за нашу Свободу» - говорять слова Гімну України.

ГІМН

УКРАЇНИ

Ще не вмерла України і слава, і воля.
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, всі за волю від Сяну до Дону,
В ріднім краї панувати не дамо нікому.
Чорне море ще усміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Ще на нашій Україні доленька наспіє.

Душу, тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще на нашій Україні піснь гучна розляже,
За Карпати відіб'ється, згомонить степами,
Україні слава стане поміж народами.

Душу, тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Павло Чубинський

Памятная доска

Яворник Руськи, церковь отца

Церковь в Млынах, где служил Михаил Вербицкий

Могила композитора

Часовня над могилой композитора

Памятная доска в Млынах

Електронные источники

1. [УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 6/2015 Про відзначення 200-річчя від дня народження Михайла Вербицького та 150-ї річниці першого публічного виконання національного гімну](#)
2. [САЙТ ВЕЛИКИХ: Вербицкий Михаил Михайлович](#)
3. [Вербицкий Михаил Михайлович](#)
4. [Михаил Вербицкий не знал, что станет автором гимна украины. а что мы знаем о композиторе?](#)
5. [Михайло Вербицький: Біографія](#)
6. [https://ru.wikipedia.org/wiki/Вербицкий, Михаил Михайлович](https://ru.wikipedia.org/wiki/Вербицкий,_Михаил_Михайлович)
7. [«Ще не вмерла Україна» на сайте Украинской народной песни](#)
8. [Михайло Вербицький — священник, композитор](#)
9. [Родился Михаил Вербицкий](#)